

INFORMACJA KRAJOZNAWCZA

Gmina Bobolice położona jest we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego w powiecie koszalińskim. Należy do jednych z największych gmin w województwie. Sąsiaduje z gminami Biały Bór, Tychowo, Świeszyno, Manowo, Szczecinek, Grzmiąca i Polanów. Współczesny herb Bobolic przedstawia "Wielkanocnego Baranka" na czerwonym polu, podtrzymującego przednią nogą proporczyk z wiszącą na nim białą flagą z krzyżem. Głowa baranka otoczona jest złotą (złotą) aureolą i skierowana jest w prawą stronę.

Pod względem geograficznym niemal cały teren Gminy znajduje się w dwu jednostkach fizyczno-geograficznych - Pojezierze Bytowskie i Równina Białogardzka. Tylko mały obszar, położony na północ od Pradoliny Pomorskiej, zaliczony został do jednostki Wysoczyzna Polanowska, a obszar położony na południe od Porostu do jednostki Równina Charzykowska.

W obrębie Gminy teren jest silnie zróżnicowany pod względem wysokości. Najniższy punkt znajduje się w dolinie Radwi (ok. 65,0 m n.p.m.), a najwyższy w rejonie lesistych wzniesień położonych na zachód od Bobolic w okolicy wsi Chmielno (216,6 m n.p.m.). Większość obszaru Gminy znajduje się powyżej 150 m n.p.m. i jest związana z głównym grzbietem wzniesień pozostawionych przez lądolód.

Gozd – wieś sołecka, położona na wysokości ok 160 m n.p.m. W latach 1946-54 siedziba gminy Gozd.

Kościół rzymsko-katolicki p.w. Świętego Jakuba Apostoła w Goździe - neogotycki, z II połowy XIX w. na planie wydłużonego prostokąta z pięciobocznym prezbiterium, prostokątną zakrystią i kwadratową wieżą. Wnętrze jednonawowe. Architektura obiektu typowa dla XIX- wiecznego nurtu neostylów w budownictwie sakralnym Pomorza. Kościół wraz z otoczeniem (dawny cmentarz przykościelny) jest wpisany do ewidencji zabytków. Do ewidencji zabytków wpisano również budynek dawnej szkoły oraz zabudowania pod nr 9 i 15.

Istniejący kościół w Goździe zbudowany został na miejscu starszej budowli, która istniała od czasów średniowiecza. Wspomina o niej pośrednio dokument z 1492 r. przy okazji wzmianki o kościele w Głodowej, który był filią świątyni parafialnej w Goździe. W Goździe znajdowała się siedziba diakonatu. Formy kościoła z tego czasu są nieznane. Po wprowadzeniu reformacji parafię ustanowiono w Głodowej i od tej pory do 1945 r. kościół w Goździe był filialnym, pozostającym pod patronatem właścicieli majątku w Głodowej. W XIX w. stary kościół został rozebrany, a na jego miejscu zbudowano nowy, neogotycki, który służył gminie protestanckiej do 1945 roku.

Boboliczki – wieś należąca do sołectwa Gozd. Zespół dworsko-pałacowy z dworem z pocz. XX w. i parkiem z XIX/XX w., który jest wpisany do ewidencji zabytków (aktualnie wł. prywatna). Działała tu kopalnia kruszyw mineralnych - obecnie nieczynna.

Teren, po obu stronach leśnej drogi Boboliczki-Ubiedrze (dojazd pożarowy nr 14) za skrzyżowaniem (głaz na skrzyżowaniu) do okolic cieką wodnego, stanowi użytek ekologiczny jako siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków (pow. 28,6 ha) zgodnie z uchwałą Nr VII/60/99 Rady Miejskiej w Bobolicach z dnia 29 marca 1999 r. w sprawie uznania gruntów położonych na terenie gminy Bobolice znajdujących się w obrębach leśnych Kurowo i Bobolice za użytki ekologiczne i jest ujęty w CRFOP.

W pobliżu tej drogi w okolicach nieistniejącej wsi Witanki (dawne Wittenkathen) na dopływie Chocieli istniał w XIX/XX w. młyn. Pozostały ruiny spiętrzenia wody.

Wzdłuż tej drogi znajduje się Obszar Natura 2000 "Dolina Radwi, Chocieli i Chotli" specjalny obszar ochrony siedlisk o powierzchni ok. 22.000 ha. Obejmuje dolinę Radwi i doliny jej największych dopływów: Chotli i Chocieli, począwszy od obszarów źródłiskowych aż po strefę ujściową do rzeki Parsęty w Karlinie.

Ubiedrze – wieś sołecka. We wsi ewangelicki cmentarz z drugiej połowy XIX w. zachowana aleja cmentarna. Przy wsi na rzece Chociel działał młyn. Zabudowania dawnego młyna ze spiętrzeniem wody istnieją również aktualnie. Do ewidencji zabytków wpisano: cmentarz ewangelicki, zabudowania młyna wodnego i budynek dawnej szkoły z 1898 r. Zgodnie z mapami z przełomu XIX/XX w. przy młynie nad Chocielą była kaplica ze świętym obrazem, a we wsi znajdował się dwór z grupą lip (przy leśnej drodze do Boboliczek).

Rozporządzeniem Wojewody Koszalińskiego nr 12/95 z dnia 28 grudnia 1995 r. aleję lipową jako pomnik przyrody objęto ochroną.

Różewko i Grotniki – osady wchodzące w skład sołectwa Ubiedrze.

Stróżany – osada wchodząca w skład sołectwa Kurowo.

Kurowo – wieś sołecka. W pobliżu miejscowości przepływa rzeka Radew. Prawdopodobnie wieś istniała już w XIII w. W tym okresie wchodziła w skład dóbr biskupów kamieńskich do okręgu zamkowego w Bobolicach i pozostawała ich własnością do połowy XVII w. Była wsią kościelną, jedną z większych na tym terenie. W XVIII wieku we wsi gospodarowało 15 chłopów, czterech osadników i trzech dzierżawców zamieszkałych wraz z rodzinami. We wsi istniał, zapewne od czasów średniowiecza, kościół parafialny, do którego należało wiele okolicznych wsi, m.in. Cybulino, Górawino, Ubiedrze. Do kościoła, pozostającego pod patronatem króla, należały znane dobra, z których część należności pobierał król, a część właściciele majątku w Cybulinie. W XIX w. we wsi powstał majątek ziemski, który pod koniec

tamtego stulecia należał do rodziny Lehmannów z Koszalina. Wówczas i na początku XX wieku miała miejsce znaczna rozbudowa Kurowa.

Kościół rzymsko-katolicki p.w. Bożego Ciała w Kurowie - neogotycki, zbudowany z kamieni graniowych, obrobionych bloków i cegły. Na planie prostokąta z pięciobocznym prezbiterium, kwadratową zakrystią i wieżą, do której przylegają trójboczne klatki schodowe, wewnątrz jednonawowe. Obiekt należy do grupy wczesno-neogotyckich świątyń budowanych od połowy do końca XIX w. na terenie powiatu koszalińskiego. Kościół wraz z otoczeniem (dawny cmentarz przykościelny) jest wpisany do ewidencji zabytków.

Istniejący obecnie kościół zbudowany został na miejscu wcześniejszej budowli, zapewne z okresu średniowiecza, wspomianej w aktach wizytacyjnych z XVI w. Po wprowadzeniu na Pomorze religii luterańskiej, miejsce proboszczów zajęli pastory. W 1653 r. pastorem w Kurowie był Laurentis Hamel z Koszalina. W kościele zatrudniony był również organista, który w XVIII w. mieszkał w domu należącym do wioski. Formy budowli średniowiecznej są nieznane.

Do ewidencji zabytków wpisano pozostałości założenia folwarcznego i parku pod adresem Kurowo 14 oraz budynki pod nr 18 i 52.

Obelisk w hołdzie ofiarom pracy niewolniczej - został postawiony w hołdzie ofiarom pracy niewolniczej w Kurowie i okolicach w latach 1939 - 45 oraz przesiedlonym ze swych ojczyzn. Była to inicjatywa Koła Historyków ze Szkoły Podstawowej w Kurowie i Towarzystwa Ekologiczno - Kulturalnego. Pomnik powstał dzięki wsparciu władz gminnych oraz sponsorów w 2003 r.

W dolinie rzeki Radew w bliskiej odległości od Kurowa (na północny-zachód od wsi, ok. 500 m od rzeki), jest wyżynne grodzisko datowane na VIII-XII w. o kształcie nieregularnego owalu z nieznacznie wypukłym majdanem, usytuowane na skraju wysokiego wzniesienia, o wymiarach 75 m x 130 m u podstawy i wysokości do 42 m. Obecnie jest ono porośnięte gęstym lasem mieszanym. Na prawie całym jego obwodzie czytelny jest wysoki i szeroki wał o stromych stokach, w południowej części przerwany na szerokości ok. 5 m – znajdowała się tu przypuszczalnie brama wjazdowa. W tym przypadku zastosowanie metody geofizycznej pozwoliło na stwierdzenie z dużym prawdopodobieństwem, iż obiekt ten został spalony w przeszłości. Wskazuje na to czytelny obraz zmian dynamiki anomalii magnetycznych, zarejestrowany w obrębie wałów (wg. opracowania „Nieinwazyjne rozpoznanie potencjału zasobów archeologicznych rejonu Bobolic, woj. zachodniopomorskie” 2014-2015, z inicjatywy Instytutu Prahistorii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu).

Źródła m.in.: strona internetowa Gminy Bobolice, Gminna Ewidencja Zabytków, "Województwo Koszalińskie Obiekty i walory krajoznawcze" - R.Respondowski i inni, Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody.
Oprac. A & Z Sz.

Oddział Koszaliński Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego

rok założenia 1960

L Rajd Pieszy „W POSZUKIWANIU KWITNĄCEGO ŻARNOWCA”

Jubileuszowy, najdłużej organizowany Rajd naszego Oddziału

25 maja 2019 r.
Gozd - Kurowo

www.koszalin.pttk.pl

I. ORGANIZATOR:

- Oddział Koszaliński PTTK

II. WSPÓŁORGANIZATOR:

- Gmina Bobolice
- Gmina Miasto Koszalin

III. KOMENDA RAJDU:

1. Komendant Rajdu	Roman Jacewicz
2. Szef Logistyki	Tadeusz Tokarz
3. Przewodniczący trasy pieszej	Zbigniew Szczepaniak, Roman Jacewicz
4. Konkurs krajoznawczy	Zbigniew Szczepaniak
5. Meta, sekretariat	Radosław Brzeziński, Tadeusz Tokarz, Marek Kubiak

IV. CELE RAJDU:

1. Poznanie uroków krajoznawczo - przyrodniczych okolic Koszalina igminy Bobolice.
2. Zdobywanie punktów na odznaki turystyczne – Odznaka Turystyki Pieszej, Turysta Przyrodnik oraz regionalnych.
3. Upowszechnianie aktywnego wypoczynku po szkole i pracy.

V. TERMIN I MIEJSCE RAJDU:

25.05.2019 r. – Gmina Bobolice.

godz. **8.30** – Zbiórka na parkingu przy Szkole Muzycznej w Koszalinie przy ul. Fałata.

godz. 8.40 - Wyjazd uczestników trasy pieszej autokarami.

godz. 9.45 – Start trasy pieszej.

godz. 13.50 – Posiłek turystyczny, konkurs krajoznawczy.

godz. 15.00 – Zakończenie rajdu, powrót do Koszalina autokarami.

VI. TRASA RAJDU:

PIESZA Gozd – Boboliczki – Ubiedrze – Różewko – Kurowo

Drogi i dukty leśne oraz bezdroża o zróżnicowanym podłożu - długość trasy 14 km.

VII. ZGŁOSZENIA:

Zgłoszenia przyjmuje do dnia **22.05.2019 r. do godz. 12.00** biuro Oddziału w Koszalinie przy ul. Dworcowej 4/4, tel. 94 342-46-41. Biuro czynne poniedziałek, wtorek (12-17), środa (11-16). **Grupy szkolne prosimy o rezerwację miejsc do poniedziałku do godz. 17.00 (20.05.2019 r.). Ze względu na ograniczoną ilość miejsc decyduje kolejność zgłoszeń.** Grupy zgłaszają się na załączonej karcie zgłoszeniowej.

Warunkiem udziału w imprezie jest wpłata na rzecz samorealizacji imprezy:

z własnym transportem	pozostali	członkowie PTTK z opłaconą składką
8,00 zł	13,00 zł	2,00 zł mniej
jeden rodzic, który przyjdzie z dwójką dzieci, płaci 2 zł mniej		
W grupach szkolnych zwolniony z opłaty jest 1 (jeden) opiekun przypadający na każde pełne 10 zgłoszonych osób, np. 10+1, 20+2 !!!		

VIII. WARUNKI UCZESTNICTWA

1. Rajd jest imprezą turystyki kwalifikowanej wymagającej od uczestników posiadania odpowiedniego sprzętu i wyposażenia.
2. Uczestnikiem Rajdu może zostać turysta, który **bezwzględnie** w terminie do dnia **22.05.2019 r.** wpisze się na listę uczestników oraz wnieśnie opłatę. Po terminie nie gwarantujemy wszystkich świadczeń (w przypadku wolnych miejsc).
3. Grupy szkolne biorą udział w drużynach, w których **1 opiekun przypada na 10 uczestników.** Osoby niepełnoletnie mogą brać udział tylko pod opieką i na odpowiedzialność osób dorosłych.
4. Każda grupa powinna posiadać własną apteczkę.

IX. ŚWIADCZENIA

1. Okolicznościowa plakietka i stempel rajdowy.
2. Ciepły posiłek na mecie rajdu lub drożdżówka.
3. Dyplomy i nagrody dla najlepszych uczestników konkursu krajoznawczego.
4. Fachowa i troskliwa opieka na trasie turystycznej ze strony organizatorów.
5. Potwierdzenie punktów na odznaki turystyczne.
6. Transport autokarowy w obie strony dla uczestników (w zależności od opcji).
7. Inne świadczenia w miarę pozyskania.

X. POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

1. Rajd odbędzie się bez względu na pogodę.
2. Osoby, które nie zgłoszą się na Rajd, tracą prawo do świadczeń i zwrotu wpisowego.
3. Uczestnik Rajdu wyraża zgodę na przetwarzanie danych osobowych w celu zamieszczania, udostępniania i rozpowszechniania wizerunku w związku z udziałem w Rajdzie.
4. Uczestnicy zobowiązani są do przestrzegania Karty Turysty, regulaminu i zaleceń organizatorów.
5. Uczestnicy Rajdu sami odpowiadają za szkody przez siebie wyrządzone.
6. Opłacenie wpisowego wiąże się z akceptacją regulaminu

Organizator zastrzega sobie prawo ostatecznej interpretacji regulaminu.

UWAGA:

Członkowie PTTK z opłaconą składką są ubezpieczeni przez ZG PTTK - polisa zbiorowa. Uczniowie szkół posiadający wykupioną polisę szkolną – należy sprawdzić czy ubezpieczenie obowiązuje również w czasie wolnym od zajęć. Pozostałe osoby ubezpieczają się na własny koszt. Za szkody wyrządzone wobec uczestników Rajdu przez osoby trzecie jak i odwrotnie Organizator nie odpowiada.

Młodzież
PTTK

Zapraszamy w szeregi Oddziału Koszalińskiego PTTK.
Informacje jak zostać członkiem PTTK na rajdzie lub na stronie
www.koszalin.pttk.pl

KARTA ZGŁOSZENIA

Oddział Koszaliński
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego
75-201 Koszalin, ul. Dworcowa 4/4
tel. 94 342-46-41 • poczta@koszalin.pttk.pl

instytucja zgłaszająca

IMPREZA: 50 Rajd Pieszy „W POSZUKIWANIU KWITNĄCEGO ŻARNOWCA”

DATA: 25.05.2019

TRASA: piesza
 rowerowa

PRZEBIEG: Gozd - Kurowo

L.P.	NAZWISKO I IMIĘ	ADRES ZAMIESZKANIA	ROK UR.	TELEFON
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				

1	OPIEKUN – KIEROWNIK GRUPY: ADRES:	E-MAIL:	TEL:
2	OPIEKUN:	E-MAIL:	TEL:
3	OPIEKUN:	E-MAIL:	TEL:

Wszyscy uczestnicy zobowiązani są do przestrzegania regulaminu imprezy, zarządzeń organizatora i Karty Turysty.

data zgłoszenia	podpis kierownika grupy	pieczętka i podpis zgłaszającego
-----------------	-------------------------	----------------------------------